

eller endog foranledigedes en stor Frihed med Hensyn til til det Formelle, imedens naturligt viis forøvrigt ved Mæglingen det Samme maatte iagttages, som det ærede Udvalg har tænkt sig. Jeg skal imidlertid ikke opholde mig videre derved; jeg har blot her ved Sagens første Behandling villet henstille denne Øttring. Jeg for min Deel slutter mig aldeles oprigtigt og med stor Glæde til det foreliggende Lovudkast, der ganske vist et et ikke ringe Fremskridt, og navnlig erkjender den Ret, vor Arbeidsklasse har under vor nærværende frie Forfatning, til at stilles paa aldeles lige Fod med deres øvrige Medborgere, paa en Fod, hvormed i Sandhed Huusbonden ogsaa er bedst tjent.

Udsqaard: Jeg er i alt Væsentligt enig i de Principer, der ligge til Grund for dette Lovudkast, og jeg skal derfor i saa Henseende ved Sagens første Behandling ikke indlade mig videre derpaa. Det er blot med Hensyn til det Tillæg til Lovudkastet, som Udvalget har foreslaaet, at jeg skulde tillade mig et Par Bemærkninger. Jeg maa i saa Henseende ubhøve, at det ogsaa er mig bekendt, at der paa mange Steder og fra mange Sider i det Amt, som jeg forestaaer, har yttret sig en Uttraa efter og Trang til at erholde en Indretning omtrent som den, der her er foreslaaet. Det er ikke alene med Hensyn til de Omkostninger og den Tidsspilde, der foranlediges ved den nuværende Maade at afgjøre det Slags Sager paa, at jeg troer, at et saadant Institut — om jeg maa kalde det saaledes — som det, her er foreslaaet, er af Bigtighed, men jeg troer ogsaa, at det vil bidrage til, at mange af de Sager, der nu give Anledning om ikke til Proces saa dog til et høist ubehageligt Forhold imellem Lyende og Huusbonde, ville bortfalde paa denne Maade. Jeg ynder meget Forligelsesinstituter i det Hele taget, og det er en af de Forretninger, hvormed jeg har beskæftiget mig med megen Interesse, at være Forligelsescommisfair i det District, der er undergivet mig. Jeg har derved bragt i Erfaring, at det, naar man giver sig behørig Tid, er yderst let ofte at tilveiebringe Forlig i Sager, der fra Begyndelsen af synes at være meget vanskelige. Men her er det vel ofte Tilfældet, at mange af de Mænd, der efter

Lovgivningen skulde søge Forlig, ere besvarede med saamange andre Forretninger, at de ikke kunne anvende saa megen Tid paa at søge Forlig opnaaet, som virkelig udfordres, naar man skal kunne gjøre det med Udset til et heldigt Udfald. Jeg skulde altsaa, som sagt, tilraade, at det Forslag, der fra Udvalgets Side er gjort, maatte blive realiseret. Jeg kan ikke nægte, at det jo kunde være vanskeligt undertiden at finde Mænd, der vilde og kunde paatage sig disse Forretninger, og som tillige maatte ønske at vedblive i saa lang Tid, som Udvalget har foreslaaet; men jeg troer, at der i Communerne i Almindelighed vil findes Folk, som, naar de først have begyndt og befattet sig dermed, ville af Interesse for Sagen stræbe at vedblive i længere Tid, og jeg troer, at jo længere Tid en saadan Mand vedbliver sin Function, desto mere Indflydelse vil han faae paa Sagernes Afgjørelse. Det er derfor min Mening, at der kunde maaskee vel med Hensyn til Enkeltheder gjøres nogle Forandringer i dette Udkast, men at det i Almindelighed bør tilraades som noget Gavnligt.

Dreier: Ligefom flere foregaaende ærede Talere skal jeg tillade mig at yttre, at jeg anseer det fremkomne Forslag om en Forligsindretning som noget ganske særdeles Heldigt; det er en Idee, hvorfor man ikke noksom kan paasjønne det ærede Udvalg. Jeg troer, at Forslaget ikke alene i og for sig er særdeles heldigt, men at dets Gjennemførelse endogsaa saameget mere maa ønskes, som man kun ved Hjælp af en saadan Forligsindretning kan komme til med fuld Fortrosthed at gaae ind paa Loven, saaledes som den efter Alt, hvad der kan skjønnes for Diebliffet, maa ventes at ville gaae igjennem; thi de enkelte Bestemmelser, som der muligens kunde findes at være en grundet Betænkkelighed ved, ville tabe den væsentligste Deel af denne Betænkkelighed, naar der bagved og ved Afgjørelsen stod en Indretning som det foreslaaede Forligsinstitut. Om Enkelthederne i oftnævnte Tillægsforslag skal jeg paa Sagens nærværende Stadium ikke videre indlade mig. Kun maa det maaskee være mig tilladt, idet jeg slutter mig i det Væsentlige til de Erindringer, der ere fremkomne fra den ærede 8de Landsstingsmand for